

مصاحبه اختصاصی با مهندس حمیدرضا گلپایگانی:

شرکت ملی حفاری ایران؛ فعالیت‌ها، فرصت‌ها و چالش‌های پیش رو

تهیه و تنظیم: مهراں مکنونی، شرکت ملی حفاری

اقتضای و تمهید: لطفاً ضمن معرفی مختصر خود و سابقه حضورتان در بخش حفاری، بفرمایید با چه برنامه‌هایی سکون هدایت شرکت ملی حفاری را پذیرفته‌اید؟

اینجانب فارغ التحصیل مقطع کارشناسی دانشکده نفت آبادان و دارای مدرک کارشناسی ارشد در رشته مدیریت اجرایی با گرایش تولید هستم. سابقه کار و تجربه من در صنعت حفاری در دو بخش کارفرما و پیمانکاری بوده که در بخش نخست اولین مسئولیت را در مناطق نفت‌خیز جنوب و به‌عنوان ناظر عملیات حفاری عهده‌دار بودم و این توفیق را داشته‌ام که پس از آن به‌عنوان ناظر ارشد و سپس مهندسی برنامه‌ریزی چاه‌ها مدارج کارشناسی را طی کنم. سپس مسئولیت بخش شیمی حفاری و به‌دنبال آن مسئولیت اداره تعمیرات چاه‌های مناطق نفت‌خیز جنوب را به عهده گرفتم.

در سال ۱۳۸۱ از بخش کارفرمایی به بخش

حفاری، سپس به‌عنوان مدیر خدمات فنی حفاری، بعد از آن در سمت معاون مدیر عامل در امور فنی-مهندسی و در حال حاضر نیز به‌عنوان عضو هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی حفاری در حال انجام وظیفه هستم. امیدوارم با اتکاء به خداوند متعال و به پشتوانه همت و تلاش شبانه‌روزی همکاران در شرکت ملی

پیمانکاری صنعت حفاری منتقل شدم و فرصت آشنایی و همکاری با کارکنان شرکت ملی حفاری ایران نصیبم گردید.

با توجه به مسئولیت قبلی در بخش شیمی حفاری مناطق نفت‌خیز جنوب، ابتدا به‌عنوان رئیس اداره کل سیمان و انگیزش چاه شرکت ملی حفاری، پس از آن به‌عنوان مدیر عملیات

حفاری ایران بتوانیم وظایف خود را به نحو احسن انجام دهیم. برنامه هیأت مدیره و کلیه مدیران، رؤساء سرپرستان و کارکنان شرکت ملی حفاری، استفاده بهینه از همه سرمایه و امکانات اعم از نیروی انسانی و ماشین آلات و هم چنین افزایش بهره‌وری آنها بر اساس معیارها و شاخص‌های بین‌المللی تعریف شده در این صنعت می‌باشد و بنده وظیفه دارم با کمک همکاران خود در این شرکت این برنامه را محقق گردانم.

اکتشاف و تولید: شرکت ملی حفاری هم‌اکنون با چه تعداد دکل حفاری (اعم از خشکی و دریایی) و چه تعداد نیروی انسانی رسمی و قراردادی مشغول به کار است و استراتژی آتی این شرکت در زمینه‌های یادشده چیست؟

شرکت ملی حفاری ایران در حال حاضر با به کارگیری تعداد ۷۳ دستگاه حفاری شامل ۶۷ دستگاه حفاری در خشکی (شامل ۶۵ دستگاه ملکی و ۲ دستگاه استیجاری) و تعداد ۶ دستگاه حفاری در دریا (شامل ۳ دستگاه ملکی و ۳ دستگاه استیجاری) و با حدود ۶۰۰۰ نفر نیروی انسانی رسمی، ۳۷۰۰ نفر نیروی قراردادی و ۷۳۰۰ نفر نیروی از طریق خدمات پیمانکاری (در مجموع با نیروی انسانی بالغ بر ۱۷۰۰۰ نفر) در حال انجام عملیات حفاری و ارائه خدمات فنی حفاری به کارفرمایان داخلی شامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، شرکت نفت و گاز پارس، شرکت مهندسی و توسعه نفت، شرکت‌های نفتی و حفاری خارجی نظیر ساینوپک، سی‌ان‌پی‌سی، ... و حتی دیگر شرکت‌های حفاری داخلی مشغول به انجام وظیفه است. ضمن اینکه بخش زیادی

از این خدمات با استفاده از سایر ماشین‌آلات و تجهیزات تخصصی در زمینه لوله‌گذاری و سیمان کاری چاه، آزمایش درون و برون چاهی، حفاری جهت دار، نمودارگیری، چاه‌پیمائی و تکمیل چاه، حفاری با هوا و حفاری فروتعدالی و به‌طور کلی هرگونه خدمات فنی حفاری مورد نیاز جهت حفر و تکمیل یک چاه نفت و گاز، توسط شرکت ملی حفاری ایران صورت می‌گیرد. این شرکت در کنار عملیات حفاری و ارائه خدمات فنی حفاری، در حال حاضر خدمات فنی و مهندسی نیز ارائه می‌دهد.

شرکت ملی حفاری ایران در راستای حفظ سهم خود در بازار، در حال توسعه تعداد دستگاه‌های حفاری است و طی برنامه توسعه پنجم، تعداد دستگاه‌های حفاری موجود شرکت به ۹۵ دستگاه خواهد رسید که به نسبت افزایش دستگاه‌های حفاری، خدمات فنی حفاری نیز توسعه خواهد یافت. توسعه کیفی و افزایش بازده و بهره‌وری در کنار توسعه تعداد دستگاه‌ها، محور اصلی برنامه شرکت ملی حفاری ایران برای حال و آینده است.

اکتشاف و تولید: در حال حاضر تأمین نیروی انسانی مورد نیاز شرکت ملی حفاری از چه طریق انجام می‌شود؟

هم‌اکنون تأمین نیروی انسانی مورد نیاز شرکت از طریق آزمون متمرکز شرکت ملی نفت یا به صورت قراردادی یا پس از اخذ مجوزهای لازم از طریق خدمات پیمانی صورت می‌گیرد. با وجود کلیه تلاش‌های انجام شده، فرآیند تأمین نیروی انسانی متناسب با سرعت رشد دستگاه‌های حفاری نیست و این مسئله شرکت ما را از دست‌یابی به رشد و توسعه متوازن باز خواهد داشت.

اکتشاف و تولید: به نظر شما چرا درصد قابل توجهی از نیروی انسانی مجرب و متخصص که شرکت ملی حفاری سال‌ها برای تربیت آنها زمان و هزینه صرف کرده پس از چندسال این شرکت را ترک گفته و به شرکت‌های خصوصی داخلی یا خارجی می‌پیوندند؟ راه حل این مسئله چیست؟

پس از برگزاری آزمون متمرکز شرکت ملی نفت ایران و با معرفی پذیرفته‌شدگان مرحله اول در شرکت ملی حفاری ایران، گروهی متشکل از زبده‌ترین نیروهای شرکت از طریق انجام مصاحبه و با صرف وقت کافی اقدام به انتخاب نفرات مورد نیاز خود می‌کنند. سپس دوره‌های آموزش نظری و بعد از آن آموزش‌های عملی نفرات منتخب آغاز می‌شود که تمامی این مراحل مستلزم صرف هزینه هنگفتی برای شرکت است. در بخش حفاری، پرداخت حقوق و دستمزد هر شغل را وضعیت عرضه و تقاضای شاغل آن تعیین می‌کند. به این ترتیب و با توجه به عدم تربیت نیروی انسانی متخصص در سایر شرکت‌های حفاری به‌ویژه در بخش خصوصی، طبیعی است نیروی انسانی تعلیم دیده در شرکت ملی حفاری ایران که هم دوره‌های تنوری را گذرانده و هم فرصت آموزش عملی روی بیش از ۷۰ دستگاه حفاری را داشته، در بازار کار از تقاضای لازم برخوردار بوده و بدیهی است که به محض دریافت پیشنهاد حقوق چند برابر آنچه شرکت ملی حفاری ایران در چارچوب مقررات وزارت نفت به او پرداخت می‌کند، دیگر رغبت کار با حقوق کمتر را نداشته و خواهان ترک شرکت باشد.

معضل دیگر در تأمین و جذب نیروی انسانی عدم امکان استفاده کامل از نیروهای بومی است. بسیاری از داوطلبین استخدام با آگاهی کامل از حوزه کاری شرکت ملی حفاری ایران، در

آزمون شرکت می‌کنند و پس از گذراندن مراحل آزمون، مصاحبه و آموزش مشغول به کار می‌شوند و به محض آنکه مراحل کارآموزی آنها طی شد و به صورت رسمی به استخدام شرکت ملی حفاری و به تبع آن وزارت نفت در آمدند، خواستار انتقال به سایر سازمان‌های تابعه وزارت نفت هستند. طبیعی است که در صورت موافقت با انتقال آنها هزینه‌ای که شرکت بابت تربیت این نیروها متحمل گردیده هدر خواهد رفت. چرا که این آموزش‌ها در اغلب سازمان‌های تابعه وزارت نفت کاربرد چندانی مؤثری ندارد. به نظر می‌رسد یکی از راه‌حل‌های پیشگیری از این اتفاق، منع قانونی جابجایی کارکنان تازه استخدام در وزارت نفت برای مدت حداقل ۱۵ سال می‌باشد.

اكتشاف متعيب: با وجود اينكه در سال‌های

اخیر یکی از راه‌های مؤثر برای پیشرفت و ارتقاء شرکت‌های عملیاتی (به‌ویژه شرکت‌های خدماتی)، خصوصی‌شدن آنها عنوان شده، اما هنوز این مهم در مورد شرکت ملی حفاری انجام نشده است. اولاً نظر جنابعالی درباره خصوصی‌شدن این شرکت چیست و ثانیاً بفرمایید چرا هنوز این امر محقق نشده است. به نظر شما خصوصی‌شدن شرکت ملی حفاری ایران چه تأثیراتی در نحوه اخذ پروژه‌ها و رقابتی شدن این شرکت دارد؟

خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی صورت می‌گیرد که ضوابط اجرائی آن مورد تأیید مقام معظم رهبری و هیأت محترم دولت قرار گرفته است. طبیعی است که مدیران شرکت ملی حفاری ایران به‌عنوان کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ملزم به اجرای قوانین هستند. از طرف

دیگر شرکت ملی حفاری ایران از سال ۱۳۷۶ و به دنبال اجرائی شدن نظام نوین صنعت حفاری ملزم به اداره خود به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی شده و از آن زمان تاکنون این شرکت از بودجه عمومی دولت استفاده نکرده و کلیه هزینه‌ها را از محل درآمدهای خود پرداخت می‌کند. در حال حاضر ۳۰ درصد سهام شرکت ملی حفاری ایران به‌عنوان سهام عدالت واگذار شده و سود سالیانه این سهام و سهم مالکانه شرکت ملی نفت ایران بابت ماشین‌آلات و تجهیزات در اختیار شرکت نیز پرداخت می‌گردد. از این رو شرکت ملی حفاری ایران در حال حاضر هزینه‌ای برای دولت ایجاد نکرده و کاملاً به‌صورت یک بنگاه اقتصادی و در یک شرایط رقابتی اداره می‌شود. ضمن آنکه این شرکت به‌عنوان یک شرکت دولتی کلیه قوانین و مقررات موضوعه از طرف مجلس و دولت رارعايت نموده و پاسخ‌گوی سازمان‌های نظارتی نیز هست. شرایط رقابتی که شرکت ملی حفاری در آن فعالیت می‌کند ویژگی‌های خاص خود را دارد. امروزه قیمت هر محصول در بازار تحت تأثیر دو عامل اساسی است؛ یکی کاربرد، کیفیت و عملکرد محصول و دیگری اعتبار سازنده یا ارائه دهنده (به اصطلاح نام تجاری یا برند) آن محصول.

شرکت ملی حفاری ایران به‌عنوان یک شرکت بزرگ و با تجربه ۷/۵ میلیون متر حفاری در قالب ۳۵۰۰ حلقه چاه اکتشافی، توسعه‌ای و تعمیراتی طی ۳۳ سال پس از انقلاب اسلامی و سابقه کارکنان آن قبل از انقلاب و با داشتن توانایی انجام عملیات حفاری و ارائه خدمات فنی حفاری به‌صورت یکپارچه، دارای اعتبار خاص و در واقع صاحب یک نام تجاری در صنعت حفاری، (به‌ویژه در داخل کشور) است. از سوی دیگر در تجارت جهانی همواره شاهد اعتراض

و گله‌گذاری کشورهای اروپایی و آمریکا از چین هستیم که این کشور را به دادن یارانه به شرکت‌های چینی با هدف به‌دست آوردن بازارهای بین‌المللی متهم می‌کنند. بدیهی است که چین این رویکرد را در جمهوری اسلامی ایران نیز دنبال می‌کند.

حال با شرایطی که گفته شد شرکت ملی حفاری ایران توانسته در فضای رقابتی با شرکت‌های داخلی و خارجی وظایف ملی خود را انجام دهد و حتی در بسیاری از زمینه‌ها اعم از ارائه خدمات مهندسی، ماشین‌آلات و نیروی انسانی، مددکار شرکت‌های خصوصی رقیب خود نیز باشد.

با عنایت به سیاست‌های حمایتی دولت چین از شرکت‌های چینی و عدم رشد مناسب و کافی شرکت‌های خصوصی باید در مقوله خصوصی‌سازی شرکت ملی حفاری ایران رویکردی همه‌جانبه‌نگر داشته و همواره متوجه هزینه‌ها یا منافع این تصمیم باشیم.

اكتشاف متعيب: مسئله ایمنی دکل و HSE از

مهم‌ترین مسائل مربوط به اداره بهینه حفاری و دکل است که متأسفانه در چند سال اخیر آمار تلفات جانی و هزینه‌های ناشی از فوران چاه قابل توجه بوده است. اصولاً شرکت ملی حفاری ایران چه برنامه‌هایی برای به حداقل رساندن این حوادث دارد؟ به‌طور مثال برنامه این شرکت برای آزمایش‌های عملی BLOWOUT, KICK چند مدت یک‌بار انجام می‌شود؟

رعایت ایمنی، بهداشت و حفاظت محیط‌زیست در هر کار سرلوحه کلیه سازمان‌های تابعه وزارت نفت و از جمله شرکت ملی حفاری ایران است که این امر باید در زمینه ایمنی و

بهداشت نیروی انسانی و محیط کار و هم چنین در زمینه استفاده و به کارگیری ابزارآلات، تجهیزات و ماشین آلات و کار روی مخزن نفت و گاز و محیط زیستی که چاه در آن حفر می شود نیز تحقق یابد.

رعایت ایمنی، بهداشت و حفاظت محیط زیست در صنعت حفاری و در زمینه های یاد شده مستلزم همکاری و تعامل کارفرما و پیمانکار یعنی شرکت های صاحب چاه و مخزن و شرکت ملی حفاری ایران می باشد. این تعامل و همکاری براساس دستورالعمل مدون "استانداردهای حفاری" که بخش مهمی از آن به دستورالعمل های ایمنی اختصاص یافته صورت می گیرد.

در این دستورالعمل برای کارفرما و پیمانکار مسئولیت های مشخصی دیده شده که شرکت های پیمانکار حفاری ملزم به رعایت کامل آن هستند. در شرایط اضطراری تنها کارفرما اختیار صدور مجوز دارد که موضوع این مجوزها نیز در سطوح بالای مدیریتی مطرح شده و تصمیم گیری نهایی در این خصوص توسط کارفرما و پیمانکار نهایی می گردد. یکی از خدماتی که شرکت ملی حفاری ایران توانائی ارائه آنرا دارد کنترل فوران و مهار چاه های نفت و گاز است. ضمن اینکه فوران چاه الزاماً ناشی از عملکرد شرکت ملی حفاری نیست.

در فرآیند کنترل و مهار فوران چاه ابتدایی ترین فعالیت ایمن سازی چاه، پیشگیری از فوران و تخریب محیط زیست است که باید با حداقل آسیب به مخزن صورت گیرد این فرآیند نیازمند همکاری کارفرما و شرکت ملی حفاری ایران است که در همین راستا شرکت ملی حفاری و شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب درصدد ایجاد واحدی مشترک به منظور کنترل و مهار

فوران چاه های نفت و گاز هستند.

دیگر اینکه هر نوع آزمایش عملی سیستم های پیشگیری از فوران و انجام هر عملیاتی در چاه های تعمیراتی نیز بر اساس دستورالعمل های عملیاتی و ایمنی مدونی که منطبق با معیارهای بین المللی و مورد تأیید کارفرماست صورت می گیرد.

اکتشاف و تولید: همان گونه که اطلاع دارید

در سال های اخیر مسئله ساخت داخل در صنعت نفت بسیار مورد توجه قرار گرفته است. بفرمایید تاکنون چند درصد تجهیزات عملیات حفاری و سایر خدمات عملیاتی نظیر Well logging PLT، Coil-tubing در کشورمان بومی شده و برنامه های شرکت ملی حفاری برای بومی سازی تجهیزات حفاری چیست؟

در سطوح داخلی و بین المللی شرکت های حفاری نقش استفاده کننده از ماشین آلات و تجهیزات حفاری ساخته شده توسط شرکت های بزرگ تولید کننده این گونه تجهیزات را داشته و خود را در مقابل سازندگان مقید نمی دانند. اما شرکت ملی حفاری ایران همواره تلاش داشته در کنار وظایف اصلی خود (حفاری چاه های نفت و گاز و ارائه خدمات فنی حفاری)، توسعه ساخت کالاهای مورد نیاز در داخل کشور را به عنوان رسالتی ملی انجام دهد. از این رو تاکنون از طریق ارتباط با دانشگاه ها و شرکت های خصوصی در این حوزه ها از مرحله بررسی و امکان سنجی تا مرحله ساخت و آزمایش میدانی و به کارگیری عملیاتی، اقدامات زیر صورت گرفته است:

الف) تهیه و تدوین دانش فنی و ساخت ابزار مکان یابی مغناطیسی برای هدایت حفاری (MLT)

■ سیستم جمع آوری داده های نمودارگیری از چاه های حفره باز
■ ابزار درون چاهی نمودارگیری از چاه های بهره برداری
■ سیستم جمع آوری داده های نمودارگیری از چاه های بهره برداری

■ ابزار درون چاهی نمودارگیری جهت عملیات CBL

■ ابزار درون چاهی نمودارگیری مدل SL 7000
■ ساخت مجموعه کامل MWD
ب) بررسی امکان تغییر بسامد برق دستگاه های حفاری از ۶۰ هرتز به ۵۰ هرتز

ج) تهیه و تدوین دانش و ساخت مجموعه کامل پمپ گل دستگاه حفاری در داخل کشور

اکتشاف و تولید: امروزه صحبت از تحریم و چگونگی اثرگذاری آن بر صنعت نفت و گاز کشور مطرح است. لطفاً بفرمایید تحریم ها به طور مشخص چه اثری بر صنعت حفاری و شرکت ملی حفاری داشته و برنامه های این شرکت جهت مقابله با تحریم چیست؟

همان طور که مسئولین ارشد نظام بیان کرده اند تحریم های بین المللی بی اثر نبوده و به طور طبیعی این تأثیر در صنعت نفت و گاز و صنعت حفاری نیز ملموس است. اما در اثر تلاش کارکنان شرکت ملی حفاری و سازندگان داخلی بخشی از تأثیر این تحریم ها جبران شده و در صورت صدور مجوز استفاده از درآمدهای ارزی به نحو مقتضی، این شرکت توانایی کاهش بیشتر تأثیر تحریم ها را نیز خواهد داشت.

در این راستا تاکنون اقدامات زیر انجام شده است:
■ همکاری با پارک های علم و فن آوری و

دانشگاهها از طریق ایجاد دفاتر هماهنگی امور پژوهش و فن آوری جهت اجرای طرحهای پژوهشی و تهیه و تدوین نقشه راه ساخت قطعات و تجهیزات صنعت حفاری با هماهنگی معاونت پژوهش و فن آوری شرکت ملی نفت ایران و وزارت نفت شامل دانشگاههای شهید چمران، صنعت نفت، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، تهران، پارک علم و فن آوری خوزستان و پارک علم و فن آوری دانشگاه تهران. همچنین همکاری با دانشگاههای صنعتی سهند تبریز و شیراز و پارک علم و فن آوری استان فارس نیز در برنامه است.

- تعریف پروژههای تحقیقاتی
- ارائه دانش مهندسی ساخت کالا و تجهیزات
- تأمین حدود ۱۹۰۰۰ قلم قطعه یا سیستم نرم افزاری به مبلغ حدود ۲۰۰۰ میلیارد ریال ظرف ۱۰ سال گذشته از طریق ساخت توسط منابع داخلی

اكتشاف و تملید: از دیگر مسائل بسیار مهم در خصوص حفاری، مدیریت پسماند و مسائل مربوط به محیط زیست است. بفرمایید آیا در شرکت ملی حفاری برنامه منسجمی برای مدیریت پسماند نظیر بازیافت گل پایه روغنی پس از حفاری وجود دارد؟

رعایت استانداردهای حفاظت محیط زیست به عنوان یک وظیفه ملی، همواره مدنظر شرکت ملی حفاری ایران بوده و خواهد بود. با این رویکرد اجرای هر برنامه منسجم در ارتباط با این موضوع مستلزم استقرار سیستم مدیریت حفاظت محیط زیست است که در حال حاضر شرکت ملی حفاری در حال استقرار این سیستم بر اساس استاندارد ISO 14000 می باشد.

رعایت استانداردهای زیست محیطی علاوه بر وظیفه ملی، خواست مشتریان و کارفرمایان شرکت ملی حفاری ایران نیز هست که این

امر مستلزم تحمل هزینه بیشتر به ویژه توسط کارفرمایان و مشتریان این شرکت می باشد. اما مسئولیت اولیه حفاظت محیط زیست در محل چاه بر عهده کارفرماست که شرکت ملی حفاری ایران بنا به خواست کارفرما و رسالت ملی خود وظیفه دارد او را در انجام این مسئولیت یاری نماید. از این رو در چارچوب الزامات استقرار استاندارد زیست محیطی ISO 14000 در حال حاضر شرکت ملی حفاری با استفاده از تجهیزات اضافی، سیستم مدیریت پسماند را در ۱۲ تعداد دستگاه حفاری به کار گرفته و درصدد است اجرای این سیستم در کلیه دستگاههای حفاری می باشد.

اكتشاف و تملید: دلایل اصلی زمان انتظار (wating) دکل هادر شرکت ملی حفاری چیست و آیا مطالعه و پژوهشی در این زمینه صورت گرفته است؟

زمانهای انتظار در عملیات حفاری به دو دسته تقسیم می شود. یکی زمانهای انتظار نهان و دیگری زمانهای انتظار آشکار که هر دو دسته می توانند ناشی از عملکرد شرکت ملی حفاری ایران یا کارفرمایان باشد. زمانهای انتظار نهان ممکن است در اثر عدم تطابق وضعیت واقعی چاه از نظر وضعیت سازند و کیفیت مواد و کالای مصرفی با برنامه حفاری و مشخصات کالا و مواد پیش بینی شده یا عدم وجود شرایط احراز مناسب برای نیروی انسانی باشد. زمانهای انتظار آشکار نیز ناشی از عدم تأمین به موقع کالا و مواد و خدمات پشتیبانی یا خرابی و تعمیرات ماشین آلات و تجهیزات یا اشتباهات نیروی انسانی است. زمانهای انتظاری که ناشی از عملکرد شرکت ملی حفاری است همواره در چارچوب سیستم مدیریت کیفیت و بر اساس استاندارد ISO 9000 جهت جلب رضایت

مشتریان مورد بحث و بررسی کارشناسان بوده که این امر منجر به اجرای اقدامات اصلاحی با هدف کاهش زمانهای انتظار و ارتقاء عملکرد شرکت می شود.

اكتشاف و تملید: با توجه به انتشار یکصدمین شماره ماهنامه اکتشاف و تولید که به تازگی موفق به دریافت رتبه علمی-ترویجی نیز شده، نقاط ضعف و قوت این ماهنامه را در چه می دانید و چه پیشنهادی جهت ارتقای سطح کیفی آن دارید؟

ضمن تبریک انتشار یکصدمین شماره و توفیق ماهنامه اکتشاف و تولید در کسب رتبه علمی-ترویجی به دست اندرکاران این ماهنامه و همچنین آرزوی موفقیت روزافزون برای آنان، به عنوان عضو کوچکی از خانواده صنعت نفت جهت ارتقاء سطح کیفی این نشریه وزین دو پیشنهاد به نظر می رسد. نخست اینکه بخشی به درج مقالات حوزه مدیریت مالی و مباحث اقتصادی اختصاص یابد. چرا که یکی از چالشهای پیش روی صنعت حفاری، نرخ روزانه دکل حفاری است که به طور مثال می توان به شرکت های چینی و هندی و به کارگیری نیروی انسانی ارزان قیمت در این شرکت ها اشاره کرد.

این نوع تحلیل ها در زمینه بهبود مدیریت مالی منابع سودمند خواهد بود. پیشنهاد دیگر اینکه با توجه به سابقه کشور ما در صنعت نفت و گاز و با وجود برخی از کمبودهای سخت افزاری، این نشریه می تواند آخرین دستاوردهای علمی و فنی را که در نشریات بین المللی حفاری مطرح می شود، در سطح داخلی و در بین کارشناسان این مباحث مورد بررسی و چالش قرار داده و در خصوص نتایج آن با نشریات مذکور همفکری کند که این امر می تواند سبب ارتقاء سطح کیفی نشریه و کمک به پیشرفت صنعت نفت گردد. ■